

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan, että riistanhoitomaksua korotetaan 39 eurosta 43 euroon ja alle 18-vuotiailta 20 eurosta 22 euroon.

Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Riistanhoitomaksun korotuksella tehostettaisiin riistahallinnon kansainvälistä vaikuttamista, johon tähän mennessä ei ole ollut ohjata riittävästi resursseja. Riistanhoitoyhdistysten osalta korotusta ohjattaisiin riistanhoitoyhdistysten toiminnanohjauksen kehittämiseen ja ammattimaisuuttamiseen. Lisäksi Suomen riistakeskuksen edeltäjien (Metsästäjien keskusjärjestö ja riistanhoitopiirit) työntekijöilleen ottaman Etueläkevakuutuksen kustannuksista on syntynyt ennakoimaton alijäämä, mikä on tarkoitus kattaa riistanhoitomaksun korotuksesta kertyvillä tuloilla. Riistanhoitomaksun korotuksesta syntyviä tuloja käytettäisiin lisäksi kattamaan yleiskustannuskehityksen kautta syntyneitä muuta Suomen riistakeskuksen rahoitusvajetta.

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä.

2 Nykytila ja sen arviointi

Riistanhoitomaksusta säädetään riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetussa laissa (616/1993). Jokaisen, joka harjoittaa metsästystä tai toimii metsästyslain (615/1993) 30 §:ssä tarkoitettuna metsästyksen johtajana, on metsästysvuosittain suoritettava valtiolle riistanhoitomaksu. Henkilö, joka toimii metsästäjänä apuna koiran ohjaajana tai hirvieläimen metsästyksessä ajomiehenä taikka vastaavalla tavalla avustaa metsästyksessä, ei ole velvollinen suorittamaan riistanhoitomaksua. Maksun suorittaneelle annetaan metsästyskortti. Suomen riistakeskus antaa metsästyskortista pyynnöstä maksajalle jäljennöksen.

Riistanhoitomaksun suuruus on 39 euroa metsästysvuodelta. Jos henkilö on metsästysvuoden alkaessa alle 18-vuotias, riistanhoitomaksun suuruus on 20 euroa.

Riistanhoitomaksun määrää on muutettu viimeksi vuonna 2019, jolloin alle 18-vuotiaiden riistanhoitomaksu alennettiin 39 eurosta 20 euroon. Muutoksella haluttiin tukea nuorten metsästys-harrastusta. Riistanhoitomaksua on korotettu viimeksi vuonna 2018, jolloin maksu korotettiin 33 eurosta 39 euroon.

Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha, joka vastaa vähintään sitä määrää, minkä kolmen edellisen vuoden metsästäjämäärien perusteella arvioidaan samana vuonna kertyvän riistanhoitomaksuina. Tästä määrärahasta myönnetään vuosittain Suomen riistakeskukselle ja riistanhoitoyhdistyksille valtionavustus niille riistahallintolain (158/2011) 2 ja 14 §:ssä säädettyistä tehtävistä aiheutuviin käyttö- ja pääomamenoihin sekä metsästäjien ryhmävuoksesta aiheutuviin menoihin. Suomen riistakeskuksen menot rahoitetaan kokonaisuudessaan valtionavustuksella siltä osin kuin niistä ei peritä maksuja tai toimintaan ei saada muuta rahoitusta.

Lisäksi määrärahaa voidaan käyttää riistanhoitotoimenpiteisiin, niihin liittyvään kokeilutoimintaan ja muuhun riistatalouden edistämiseen, metsästysmuseotoiminnan tukemisesta aiheutuviin menoihin, vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuvien valtakunnallisten metsästäjäjärjestöjen suorittamaan valistustyöhön ja metsästykseseurojen riistanhoitoa edistävien hankkeiden toteuttamiseen sekä maanomistajien suorittamien riistan elinympäristöä merkittävästi parantavien hankkeiden toteuttamiseen.

Suomen riistakeskuksen Etueläkevakuutuksen osalta oli vuoden 2022 osalta varauduttu 350 000 euron kustannukseen, joka oli laskettu kolmen aiemman vuoden toteutuneiden kustannusten perusteella. Vuoden 2022 tammikuussa Suomen riistakeskus sai 244 000 euron lisälaskun vuoden 2021 osalta. Vuoden 2022 osalta Etueläkevakuutusmaksu on 648 000 euroa. Näin ollen

etueläkemaksua tulee vuonna 2022 maksettavaksi noin 892 000 euroa ja budjetoimaton kustannus eläkevakuutukselle vuonna 2022 on 542 000 euroa. Vakuutusyhtiön antaman arvion mukaan maksut vuosille 2023-2025 ovat vuosittain noin 600 000 euroa. Vuoden 2026 jälkeen vuosittaiset maksut alkavat pienenemään, koska eläkevakuutuksen piirissä olevien henkilöiden määrä vähenee.

3 Tavoitteet

Riistanhoitomaksun korotuksesta kertyvillä tuloilla turvattaisiin Suomen riistakeskuksen toimintaedellytyksiä. Lisäksi korotuksella tehostettaisiin riistahallinnon kansainvälistä vaikuttamista, johon tähän mennessä ei ole ollut riittävästi resursseja. Riistanhoitoyhdistysten osalta korotuksesta kertyviä tuloja ohjattaisiin riistanhoitoyhdistysten toiminnanohjauksen kehittämiseen ja ammattimaistamiseen.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että riistanhoitomaksua korotettaisiin 39 eurosta 43 euroon ja alle 18-vuotiailta 20 eurosta 22 euroon.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Ehdotetusta riistanhoitomaksun korotuksesta arvioidaan kertyvän noin 1 260 000 euron lisätulot. Kertyvien tulojen määrä riippuu kuitenkin riistanhoitomaksun maksavien henkilöiden määrästä, koska kaikki metsästäjätutkinnon suorittaneet henkilöt eivät maksa riistanhoitomaksua joka vuosi. Korotuksen ei arvioida olennaisesti vähentävän riistanhoitomaksun maksaneiden metsästäjien määrää.

5 Lausuntopalaute

6 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran metsästysvuodelta 2023–2024 suoritettavaan riistanhoitomaksuun.

7 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Esityksen arvioidaan lisäävän valtion tuloja noin 1 260 000 euroa vuodessa.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 1 §, sellaisena kuin se on laissa 1024/2018, seuraavasti:

1 §

Jokaisen, joka harjoittaa metsästystä tai toimii metsästyslain (615/1993) 30 §:ssä tarkoitettuna metsästyksen johtajana, on metsästysvuosittain suoritettava valtiolle riistanhoitomaksu. Henkilö, joka toimii metsästäjän apuna koiran ohjaajana tai hirvieläimen metsästyksessä ajomiehenä taikka vastaavalla tavalla avustaa metsästyksessä, ei ole velvollinen suorittamaan riistanhoitomaksua. Maksun suorittaneelle annetaan metsästyskortti. Suomen riistakeskus antaa metsästyskortista pyynnöstä maksajalle jäljennöksen.

Riistanhoitomaksun suuruus on 43 euroa metsästysvuodelta. Jos henkilö on metsästysvuoden alkaessa alle 18-vuotias, riistanhoitomaksun suuruus on 22 euroa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 1 §:n 2 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran metsästysvuodelta 2023–2024 suoritettavaan riistanhoitomaksuun.

Helsingissä x.x.2022

Pääministeri

Sanna Marin

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen